

09

සරසවියක පරමාර්ථ

ආචාර්ය පූජ්‍ය කමුරුපිටියේ වනරතන හිමි

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය ඇරඹීමෙන් අටවිසි වසරකට පත් මේ මොහොතේ මෙම උපාධි උත්සවයේ දේශනය පැවැත්වීමට ආරාධනය කිරීම පිළිබඳව කෘතඥතාව ප්‍රථමයෙන් පිරිනැමීම මගේ යුතුකම යැයි සිතමි. විද්‍යෝදය නමින් එදා 1959 වර්ෂයේ මෙම ආයතනය ඇරඹීමත් සමඟ මෙහි සේවයට බැඳී අද දක්වා ඒ සේවයට කැපවී සිටින කෙනෙකු වශයෙන් මා ලත් විශාල අත්දැකීමක් තිබේ. එසේම පසුගිය අටවිසි වසර තුළ මගේ ජීවිතයට මේ ආයතනයෙන් ලැබුණ ආලෝකය ද සුළුපටු නොවේ.

විශ්වවිද්‍යාලය යන වචනය මෑතදී සිංහලට එක්වූවකි. 1921 වර්ෂයේ ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ අනුබද්ධ ආයතනයක් ලෙස පිහිට වූ යුනිවර්සිටි කොලීජිය එදා නම් කළේ සමස්ත ශාස්ත්‍ර ශාලාව යනුවෙනි. එය ස්වාධීන ආයතනයක් වනම විශ්වවිද්‍යාලය බවට පත්විය. විශ්වවිද්‍යාලයට සරසවිය යයිද කියති. එය තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන්ගේ කවිසේකරයෙන් ගත් සුන්දර වචනයකි. තක්සලාවේ දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයා හඳුන්වන තැන සරසවි මඩුවේ ඇඳුරු යයි හැඳින්වූහ. ලෝකයේ පැරණිම විශ්වවිද්‍යාලය එයයි. එය බුද්ධ කාලයටත් පෙර සිට පැවතියේය.

සරසවිය හෙවත් සරස්වතිය ශාස්ත්‍රයට අධිපති දෙවගන යයිද ඇයගේ ආසනය පියුම යයිද පැරණියෝ කීහ. ශාස්ත්‍රාභ්‍යාසය සඳහා පිරිසිදු වර්තයක් අවශ්‍යය යන ගුප්තාර්ථයක් එයින් ලබාදේ. විද්‍යාව හික්මීම ලබාදේ යයි කීවේ ද එහෙයිනි. උගත්කමේ ලක්ෂණය විනිත භාවයයි. අදට මෙය කොතෙක් දුරට ගැලපේද යනු සිතා බැලීම වටී.

විවිධ ශාස්ත්‍රයන් ලොවට බිහිකළ මහා විද්වත්හු සෘෂිවරයෝ වූහ. සෘෂි යන්නෙහි තේරුම පර්යේෂකයා යනුයි. ඔවුහු ඒ සඳහා මුල් ජීවිතයම කැපකර සාහිත්‍යය, සංගීත, ආයුර්වේද, ධනුර්වේද, ජ්‍යොතිෂ යනාදී ලොවට වැඩදායක සු සැටක් කලාවන් බිහි කළහ. බුදුරජාණන් වහන්සේද සෘෂි නාමය දැරූහ. උන්වහන්සේ එවැනි නුවණැති සෘෂිවරුන්ගෙන් සත්වෙනියා යයිද කියා තිබේ. තමන් වහන්සේ අවබෝධ කරගත් ධර්මය විද්‍යාව යයි වදාරා එය අංග පසකින් යුක්ත බවද වදාළහ. දැකීම, දැනීම, සවිස්තර ඥානය එයින් ලබන විනිවිද යන නුවණ හා ප්‍රමෝදය හෙවත් ආලෝකය ඒ අංග පසයි.

කවර පර්යේෂකයකුට වුවද මේ කරුණු පස අත්‍යවශ්‍යය. මෙයින් දැකීම නම් මූලදීම මනසට පෙනීයන කරුණුය. සමහර විට එය සත්‍යයම විය නොහැක. ඒ නිසා දෙවනුව ඒ දුටු දේ නැවත සිතා බලා දැනීම ඇති කර ගතයුතුය. එයට ඤාණය යයි කියත්. දත් දේ ඒ වූ පරිද්දෙන්ම නොපිළිගෙන එය සවිස්තරව සලකා බැලිය යුතුය. එයට ප්‍රඥාව යයි කියත්. ප්‍රඥාවට අනතුරුව සම්පූර්ණ නිගමනයට එළඹීමෙන් විද්‍යාව උපදවා ගතයුතුය. මෙහි විද්‍යාව නම් නොදැනීම නැති කොට ලබා ගන්නා විනිවිද යන ප්‍රඥාවයි. මේ කරුණු සතරින් අනතුරුව පස්වන වරට තෙමේ සත්‍යය අවබෝධකර ගත්තේය යන මහත් ආස්වාදයත් ප්‍රමෝදයත් ඇතිවේ. ඒ ප්‍රමෝදයට ආලෝකයයි කියත්. බුදුන්

වහන්සේගේ බුද්ධ ඥානය මේ අංග පසින් යුක්ත විය. අද විද්‍යාව යයි කියනු ලබන “සයන්ස්” ඒකාන්ත නිගමනය නොවේ. ඊට පසුව සොයා ගන්නා කරුණකින් එය වෙනස්වන හෙයිනි.

මේ මූලධර්මය පදනම්කර ගත් ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි අධ්‍යාපන ආයතනය වූයේ මහා විහාරයයි. අභ්‍යගිරිය ද එවැනි විශ්වවිද්‍යාල තත්ත්වයේ ආයතනයකි. මේ ආයතන දෙකෙහි ශාඛා ලක්දිව ඒ ඒ ප්‍රදේශයන්හිත් විදේශයන්හිත් ඇතිවිය. ආන්ධ්‍රයේ තිබූ මහා විහාර ශාඛාව පිළිබඳ කීර්තිය කාශ්මීරය හා තදාසන්න ප්‍රදේශය පුරා පැවතියේය. අභ්‍යගිරි ශාඛාවක් ඉන්දුනීසියාවේ ද ඇතිවිය. එය සිංහල හික්ෂුන් සදහාම කරවූ ආයතනයකි. ඉන්දියාවේ නාලන්දා, වික්‍රමශීලා ආදී පැරණි විශ්වවිද්‍යාල ද හඳුන්වා ඇත්තේ මහාවිහාර නාමයෙනි.

අනුරාධපුර මහා විහාරය පැවති තත්ත්වය ක්‍රි.ව. පස්වන සියවසේ මෙරටට පැමිණි බුදුගොස් හිමියන් හට පිළිපැදි ආකාරයෙන් අවබෝධකර ගත හැක. උන්වහන්සේ කෙතරම් උගතකු වුවද මහාවිහාරය විසින් පිළිගනු ලැබුවේ මාතෘකාවකට අනුව ග්‍රන්ථයක් ලියා පිටපත් තුනකින් යුක්තව ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු පරීක්ෂණ මණ්ඩලයක් මගින් එය පිළිගෙන “අනුබද්ධ” යන උපාධිය ද ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුවයි. එදා මහා විහාරයේ අනුබද්ධ ආයතන කිහිපයක් විය. විවිධ විෂය හා සමයවාදීන්ගේ ග්‍රන්ථ ඇතුළත් මහා පුස්තකාලයක් ද විය. එය ග්‍රන්ථාකර පිරිවෙන නමින් හැඳින්වූහ. බුදුගොස් හිමියන්ගේ වාසස්ථානය වූයේ ද එයයි.

මේ තත්ත්වය කෝට්ටේ සමය තෙක්ම පැවතියේය. කෝට්ටේ යුගයේ විජබාහු පිරිවෙනද, එවැනිම ආයතනයකි. එහි අධිපතිව වැඩවිසූ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් ෂට් භාෂා පරමේශ්වරයයි කියතත් ඒ ෂට් භාෂාවන්ට සිංහල, දෙමළ, පාලි, සංස්කෘත, භාෂා අයත් වී නැත. උන්වහන්සේ ඒ භාෂාවන්හි ද කෙළ පැමිණ සිටි බව පඤ්චිකාප්‍රදීපය කියයි. මෙයම එහි තත්ත්වය කියාපායි. විදේශ ආක්‍රමණ නිසා පිරිහී ගිය ධර්ම ශාස්ත්‍රයන්හි නව ප්‍රබෝධයක් ඇතිවූයේ එකුන්විසිවන සිය වසෙහි ඇති වූ විද්‍යෝදය, විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් නිසාය. මේ දෙපිරුවනට කාලීන මුහුණුවරක් දී එතෙක් මේ දිවයිනේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් වූ උසස් අධ්‍යාපනය සිංහලෙන් දීම සඳහාත් ඒවා විශ්වවිද්‍යාල තත්වයට එකල පැවති රජය විසින් පත්කරන ලදී. නොයෙක් බාධක මැද්දේ පවත්වාගෙන ගිය මේ විශ්වවිද්‍යාල දෙකින් සුළු කාලයක් තුළ උසස් ප්‍රතිඵල ලබාදෙන ලදී.

1966 වර්ෂයෙහි විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ගෞරව උපාධි අපේක්ෂක පිරිසක් සමඟ මම පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ඉන්දියාවට ගියෙමි. මදුරාසි විශ්වවිද්‍යාලයට ගිය අපි එහි ආචාර්ය මණ්ඩලය විසින් පිළිගෙන එවකට ඉතිහාස මහාචාර්යව අසුවන විශේෂි සිටි ශ්‍රී නිවාස ශාස්ත්‍රී මහතාට හඳුන්වාදෙනු ලැබීමු. එතුමා අපේ විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වභාෂා අධ්‍යාපනය පිළිබඳ තොරතුරු විමසා සතුව, ස්වභාෂා අධ්‍යාපනය අතින් ලංකාව ඉන්දියාවට වඩා ඉදිරියට ගොස් ඇතැයි ප්‍රශංසා කළේය.

රටක ඒ රටේ භාෂාව දියුණු කිරීමට ජාත්‍යන්තර භාෂාවන්ගෙන් ලියූ වැදගත් ග්‍රන්ථ පරිවර්තනය වියයුතුයි. විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ කළ කාලයෙහි එවැනි වැදගත් ග්‍රන්ථ රාශියක් සිංහලට නඟා ප්‍රසිද්ධ කළ නමුත් ඒ වේගය දැනට බොහෝ දුරට හීනවී තිබේ. මෙය ස්වභාෂාවෙන් අධ්‍යාපනය ලබන්නාට බොහෝ අවාසිදායකය. විශේෂයෙන් විශ්වවිද්‍යාලයන්හි උපාධි අපේක්ෂකයන් ඉංග්‍රීසි වැනි ජාත්‍යන්තර භාෂා ඥානය ද හොඳින් ලබාගත යුතුය. ඒ නිසා ස්වභාෂා ඥානය හීනකර ගතයුතු නොවේ. එමෙන්ම යම්කිසි භාෂාවක් දියුණු කරලීමයයි කියන්නේ විවිධ විෂයයන් ඒ භාෂාවෙන් හැදෑරීමට පහසුකම් සැලැස්වීමයි. මෙය පාලක පක්ෂයේ අවධානය යොමුවිය යුත්තකි.

අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථ තුනකි. පෞද්ගලිකත්වය, සාමාජිකත්වය හා නිර්මාණ ශක්තිය යනුවෙනි. මෙය විශ්වවිද්‍යාල ජීවිතයේ දී ඉතා වැදගත්ය. උපාධි අපේක්ෂකයා පාඨශාලීය ශිෂ්‍යයෙක් නොවේ. අධ්‍යාපනයේ මුදුන් පෙත්තට නැගීමට සුදානම් වන ඔහු තමා ගැනත් අනතුරුව සමාජය ගැනත් සිහිකරමින් එයට හුරුපුරුදු විය යුතුය. ඔහු ඒ ලබන පුරුද්ද පාලන ක්ෂේත්‍රයේදී ප්‍රයෝජනවත් වේ. ඔහුගේ විශේෂ ලක්ෂණය වූ නිර්මාණ ශක්තියෙන් යුක්තවීම හා ගතානුගතිකත්වයට ඇබ්බැහි නොවූ බුද්ධිමත් විප්ලවාදියකු විය යුතුය. විප්ලවාදියා යනු කලකෝලාහල කිරීම නොවන බවද අමතක නොකළ යුතුය.

අද මේ උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයේදී උපාධි ලැබූ මේ වියතුන් ගැනද යමක් කිවයුතුය. මේ හැම දෙනම අනාගත සිහින දකිමින් සිටිති. අද පවත්නා ත්‍රස්තවාදය ඒ හැම අපේක්ෂාවකටම බාධාකරය. ඒ බාධාවන්ට ද එරෙහිව ඔබේ බුද්ධියත් ශක්තියත් ඔබේ දියුණුවට මෙන්ම රටේත්, ජාතියේත්, ආගමේත් දියුණුවට යෙදීමට අධිෂ්ඨාන කරගන්නා ලෙස ඉල්ලමි.

මගේ මේ දේශනය ජාතික උසස් අධ්‍යාපන මණ්ඩලයේ සභාපතිව සිටි මහාචාර්ය ගුණපාල මලලසේකර මහතා කළ ප්‍රකාශයකින් අවසන් කරමි. ඒ මහතා මෙසේ කියයි. "භෞතික විද්‍යාවන් ගේ දියුණුව නිසා නව නිපදවීම් දිනපතාම වාගේ කලඑළි බසීයි. මේ භෞතික සංවර්ධනයත් සමඟ සාමාජික ජීවිතයද ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වනු දක්ක හැකිය. තව අවුරුදු විසිපහකින් අපට මුහුණ දීමට සිදුවන්නේ මුළුමනින් ම වෙනස් වූ ලෝකයකටය. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන සමාජයක ජීවත්වීමට අවශ්‍ය නම්‍යතාවත් එම සමාජයට අවශ්‍ය සේවයත් පිළිබඳ නිපුණත්වයත් ලබාදීම නූතන අධ්‍යාපනයේ අරමුණ විය යුතුයි."

ඔබ සැමට ස්තූතියි!

1987.06.13

The Objectives of a University

Dr. Ven. Kamburupitiye Wanarathane Thero

First of all, it is my pleasant duty to express my gratitude for the invitation extended to me to deliver the Convocation Address of this year, which happens to be the twenty eighth from the inception of the Sri Jayewardenepura University. I was one among those who joined the teaching staff of this institution in 1959 when it was inaugurated under the name of “Vidyodaya University”. Even now I continue to serve as a teacher of the University. I have gathered a great deal of experience by this long commitment to the service of this university. It is also true to say that the university has illumined my life in a remarkable way during these twenty eight years.

Viśva Vidyālaya, the Sinhala term for “university” is a word of recent origin. When the Colombo University College was established in 1921 as an affiliated institution of the University of London, it was called *Samasta Sastra Sālāva*. When that institution was granted autonomy, it came to be called *Viśva vidyālaya*. Another common Sinhala term for university is *sarasaviya*. This is a beautiful word taken from the *Kāvya Śekaraya*, the famous poem of Totagamuve Sri Rahula Thero, who called the chief of the renowned educational institution at Taxila in India “ the Teacher of the sarasavi madura”. It is the most ancient university of the world, whose origin goes beyond even the period of the Buddha.

The ancients believed that *Sarasavi* or *Sarasvati* is the goddess of learning and that her seat is the lotus flower. The implication of this is that in order to do well in learning one must have purity of character. That is why they used to say that learning begets discipline. Discipline surely is the hallmark of learning. It is worth pondering how for this is the case in the world of today.

The great men of learning who are the sources of the various academic disciplines of the world were known as *rsis*. The word *rsi* means a seer, or a researcher. These *rsis* dedicated their entire life to produce the sixty four great arts of the ancient world such as literature, music, *ayurveda* and so on. The Buddha too was called a *rsi*. It is said that he is the seventh among the wise seers of the world. He used the term *vidyā* to describe the Dhamma which he realized, and he said that it has five aspects: perception, knowledge, detailed understanding, penetrative realization and happiness or illumination of the mind.

These five aspects must necessarily be found in every true researcher. On these, the first, perception, is what appears to the mind as it first gets into the task. This may not necessarily show the truth. Therefore it is essential that one should review what one perceived. This is the manner to obtain knowledge. However, one must not take this knowledge too as the end of the procedure. One should consider it in every detail. This is understanding. But even beyond that there is *vidya*, the realization which comes with final insight. What *vidya* means here is the penetrative understanding which puts an end to ignorance. When one has passed beyond these four stages, one experiences a great contentment and happiness as one knows that one has realized the truth. That happiness is called “Illumination”.

The Buddha's wisdom of Awakening consists of these five aspects. What we call *vidyā* today (i.e., science) does not include such a final insight, for it is liable to be altered by knowledge that may be subsequently obtained.

The ancient seat of learning of Sri Lanka which was founded on these principles was the Mahāvihāra at Anuradhapura. The Abhayagiri also, of Anuradhapura, was another such institution of university status. Branches of these institutions came to be founded in various parts of Sri Lanka as well as outside. The Mahāvihāra branch in Andhra was well known in Kashmir as well as in the surrounding areas. A branch of Abhayagiri was established in Indonesia which was exclusively for the benefit of Sinhala Buddhist monks. It is interesting to recall that the ancient universities of India, such as Nalanda and Vikramasilā, were also known as Mahāvihāras.

The standard of learning of the Mahāvihāra of Anuradhapura can be gauged by the treatment which it accorded to Ven. Buddhagohosa who came to Sri Lanka in the fifth century A. C. Although Ven. Buddhagohosa was undoubtedly a person of great learning, his scholarship was recognized by the Mahāvihāra monks only after he wrote a "thesis" on a given topic and submitted three copies of it to a "board of examiners" who on being satisfied with it, conferred on him the title of *anubuddha*.

The Mahāvihāra had several branch institutions. It had also a great library which contained books on a variety of subjects written by adherents of various traditions. It was known as Granthakara ("Mine of Books") Pirivena. This was the place which the Ven. Buddhagohosa chose for his residence.

This state of affairs with regard to learning continued as for down in history as the Kotte period. Vijayabahu Pirivena of that period was an institution similar to the Mahāvihāra. Its Principal, Totagamuve Sri Rahula Thero is famous as a "Master of Six Languages". However, the list of these six languages does not include Sinhala, Tamil, Pali and Sanskrit, although his work, the *Pancikā Pradipaya* says that he was a great scholar of these languages as well. This very fact reflects the high standard upheld in this famous seat of learning.

After the Kotte Period, the religious and academic life of Sri Lanka was disrupted by foreign invasions. Its revival was ushered in by the founding of the Vidyodaya and Vidyalankara Pirivenas in the 19th century. These were the institutions which the Sri Lanka government in 1959 elevated to university status, giving them a contemporary character and turning them into instruments for providing in Sinhala the higher education which up to then was available only through the English medium. In spite of great odds, the two institutions succeeded in producing excellent results within a very short period of time.

In the year 1966, I went with a group of special degree students of Vidyodaya University to India on a research project. We were received at the University of Madras and were introduced by its staff to the then Professor of History of that university, Sri Nivasa Shastri who was then in his 80th year. When he heard from us about the status of education through the mother tongue in our University, he commented that Sri Lanka was far ahead of India in the matter of imparting education in the languages of the land.

It is by translating works written in international languages that the languages of a country can be enriched. At the time the Vidyodaya University was started, many such works were translated into Sinhala. That movement has lost its impetus today. This puts the student who studies through his mother tongue at a disadvantage. Students of the university must certainly obtain a good knowledge of an international language like English, which does not mean that they may neglect the study of their own languages.

To enrich a language means to provide through it the facilities that enable one to learn the subjects of one's choice. This is a matter which must receive the attention of educational authorities.

Education has their goals: to enhance personality, social consciousness and creativity. This is crucial at university level. The undergraduate is not a schoolboy. The university student whose aim is to reach the apex of the educational ladder must not only think of himself but also of his society, where he must get ready to play his part. This preparation will stand him in good stead when he enters the field of management or administration. Let him bear the essential mark of university education. Let him be a creative individual as well as an intelligent revolutionary and not simply a blind follower of traditions. It should of course not be forgotten that to be revolutionary does not mean that one must be a maker of strife and conflicts.

I would also like to say a few words specially to the graduates who pass out today. All of you are having your various dreams about the future. But all your dreams may be negated by the terrorism that is rampant today. I urge you to strengthen your resolve to eliminate all such barriers and to dedicate your energy and your intelligence to the progress not only of your own selves but also of your country, nation and religion.

I wish to conclude this address with a quotation from the late Professor G. P. Malalasekara, Chairman of the National Council of Higher Education:

New inventions appear almost every day, thanks to the progress of the physical sciences. This development at the physical level is accompanied by swift changes in the social life. The world we will face in twenty five years from now will be a completely different world. The aim of modern education should be to give the student the flexibility necessary for life in a fast changing society as well as the competence to offer to that society the service that it really needs.

Thank you.

1987.06.13